

6.10.2009

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija näyttää osaamistaan

Ammattiosaamisen näytöissä arvioidaan opiskelijan osaamista työpaikalla työssä-oppimisjaksolla tai oppilaitoksessa. Näyttö on koulutuksen järjestäjän ja työelämän yhdessä suunnittelema, toteuttama ja arvioima **työtilanne tai työprosessi**.

Opiskelija osoittaa näytössä käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut opetussuunnitelman perusteissa määritellyn **työelämän edellyttämän ammattitaidon**.

Ammattiosaamisen näytöt annetaan kaikista ammatillisista tutkinnon osista ja ne sijoittuvat koko koulutuksen ajalle. Näytöt ovat osa **opiskelijan arviointia**.

Työpaikalla toteutettavat ammattiosaamisen näytöt suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan **opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan** välisenä yhteistyönä.

Näytön suunnittelu lähtee opiskelijan oppimistavoitteista ja työtehtävistä. Näyttötehtävä on sellainen, jonka opiskelija tekisi muutenkin työssäoppimisjaksolla. Opettajan vastuulla on arvioida näytön vaikeustaso sopivaksi ja hyväksyä tehtävä ennen näytön käynnistämistä.

Toteutettavasta näytöstä laaditaan **henkilökohtainen näyttösuunnitelma**. Opettajan tehtävänä on perehdyttää opiskelija ja työpaikkaohjaaja ammattiosaamisen näytön arviointiin ja arviointikriteereihin¹.

Näytön kesto riippuu näytettävästä opintokokonaisuudesta ja näyttötehtävästä. Pääasiassa näyttö kestää useamman päivän. Opiskelija voi näytön aikana kysyä neuvoja työpaikkaohjaajalta ja työpaikkaohjaaja voi tarpeen tullen ohjata opiskelijaa näytön aikana.

Näytön jälkeen järjestetään **arviointikeskustelu**, johon opiskelija, työpaikkaohjaaja ja opettaja osallistuvat. Opettajan tehtävänä on varmistaa, että arviointi tehdään soveltuvien arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaan.

Opiskelijalle annetaan **tukea ja ohjausta** ammattiosaamisen näyttöjen suorittamiseen. Ohjaus- ja tukitoimia annetaan ennen ammattiosaamisen näyttöä, näytön alkaessa ja aikana sekä näytön jälkeen. Annetun ohjauksen ja tuen määrä ja laatu huomioidaan näytön arvioinnissa.

Ammattiosaamisen näyttöön valmistaudutaan huolella ja tavoitteena on, että se onnistuu. Jos ammattiosaamisen näyttö kuitenkin epäonnistuu, se voidaan **uusida**. Arviointikeskustelussa sovitaan tarvittavasta lisäharjoituksesta ja uusintanäytön ajankohdasta.

Koulutuksen aikana suoritetuista ammattiosaamisen näytöistä annetaan **näyttötodistus**, joka yhdessä päättötodistuksen kanssa muodostaa tutkintotodistuksen. Tutkintotodistuksen saamisen ehtona on, että kaikki ammattiosaamisen näytöt on suoritettu hyväksytysti.

¹ Yleisiä arviointiohjeita arviointikohteittain

6.10.2009

1. Työprosessin hallinta

Seurataan

- miten opiskelija osallistuu oman työnsä suunnitteluun ja miten hyvin hän ymmärtää eri työvaiheiden merkityksen
- kuinka itseohjautuvasti hän siirtyy työvaiheesta seuraavaan ja saa työnsä valmiiksi
- miten opiskelijan näytössä aikaan- saama tuotos vastaa sille asetettuja vaatimuksia.

2. Työtehtävien hallinta

Seurataan

- opiskelijan tekemiä materiaalivalintoja
- miten hän hallitsee käyttämänsä työmenetelmät ja miten tehokkaasti hän käyttää työssä tarvittavia työvälineitä
- miten hän huolehtii työvälineistään työn päätyttyä ja miten hän on osannut määritellä tarvitsemansa materiaalin määrän.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta

Seurataan

- miten hyvin näytön antaja tuntee työssä tarvittavan tietopohjan ja miten hyvin hän osaa soveltaa tietoa työn suorittamisessa.

4. Työturvallisuuden hallinta

Seurataan

- onko opiskelijalla tehtävänsä nähden riittävän hyvät tiedot työkyvyn ylläpitämisestä ja työhön liittyvistä vaaratekijöistä
- noudattaako hän työstä annettuja turvallisuusohjeita ja määräyksiä
- osaako hän suunnitella itselleen ergonomisesti terveellisen työympäristön.

5. Kaikille aloille yhteinen yleisosaaminen

Arvioidaan

- oppimistaitoja (tiedonhankintavalmiudet)
- ongelmanratkaisutaitoja (joustavuus, innovatiivisuus)
- vuorovaikutus- ja viestintätaitoja (suullinen ja kirjallinen viestintä, tietotekniikan käyttö)
- yhteistyötaitoja (kyky tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa, toisten ihmisten huomioon ottaminen)
- eettisiä ja esteettisiä taitoja (vastuuntuntoisuus, kauneus- ja kulttuuriarvojen ymmärrys).

6. Yhteiset painotukset

Opiskelijan valmiudet

- kestävä kehityksen edistämiseen (säästäväisyys, jätteistä huolehtiminen)
- teknologian ja tietotekniikan hyödyntämiseen (Internet ym.)
- yrittäjyyteen (oma-aloitteisuus, kekseliäisyys, oman työn arvostus yms.)
- laadukkaaseen ja asiakaslähtöiseen toimintaan (laadunhallinta, asiakasajattelu ym.)
- kuluttajaosaamiseen (oikeudet, vastuut, velvollisuudet ym.).